

MINISTERSTVO FINANCÍ ČESKÉ REPUBLIKY

odbor Finanční trhy I; oddělení Bankovníctví

Vyhodnocení veřejné konzultace

Pojištění vkladů vložených platební institucí, poskytovatelem platebních služeb malého rozsahu, institucí elektronických peněz nebo vydavatelem elektronických peněz malého rozsahu (dále jen „PI“) do banky nebo spořitelního a úvěrního družstva vlastním jménem na účet třetí osoby (dále jen „peněžní prostředky klientů PI uložené u banky“)

Konzultační materiál byl publikován na webových stránkách Ministerstva financí dne 22. června 2018 s termínem pro odpovědi do 13. července 2018. Konzultační materiál byl rovněž rozeslán na e-mailové adresy platebních institucí, poskytovatelů platebních služeb malého rozsahu, institucí elektronických peněz a vydavatelů elektronických peněz malého rozsahu, které vede Česká národní banka v seznamu těchto osob. Zároveň byl osloven Garanční systém finančního trhu (dále jen „GSFT“) a 4 asociace působící na bankovním trhu, trhu družstevních záložen a trhu platebních institucí.

Výsledky konzultace byly využity pro zvážení potřebnosti změny legislativní úpravy pojištění vkladů v rámci právě dokončované novely zákona o bankách (viz dále v části „Závěr“).

Přehled subjektů

Na konzultaci odpověděly GSFT, 8 bank (prostřednictvím asociace), 2 asociace na trhu družstevních záložen a 2 družstevní záložny, 3 platební instituce a 1 asociace působící na trhu platebních institucí, 5 poskytovatelů platebních služeb malého rozsahu a 1 vydavatel elektronických peněz malého rozsahu.

Odpovědi

Vzhledem k tomu, že odpovědi na otázky uvedené v konzultaci¹ byly vzájemně provázané a ne všichni respondenti odpověděli na všechny otázky, bylo provedeno vyhodnocení

¹ 1. Jaké jsou Vaše zkušenosti se stávající regulací pojištění peněžních prostředků klientů PI uložených u banky (§ 41f odst. 7 zákona o bankách), a to jak pozitivní, tak negativní?

2. Kterou variantu regulace byste do budoucna preferovali?

A) Zachovat stávající stav, tzn. povinné pojištění peněžních prostředků klientů PI uložených u banky,

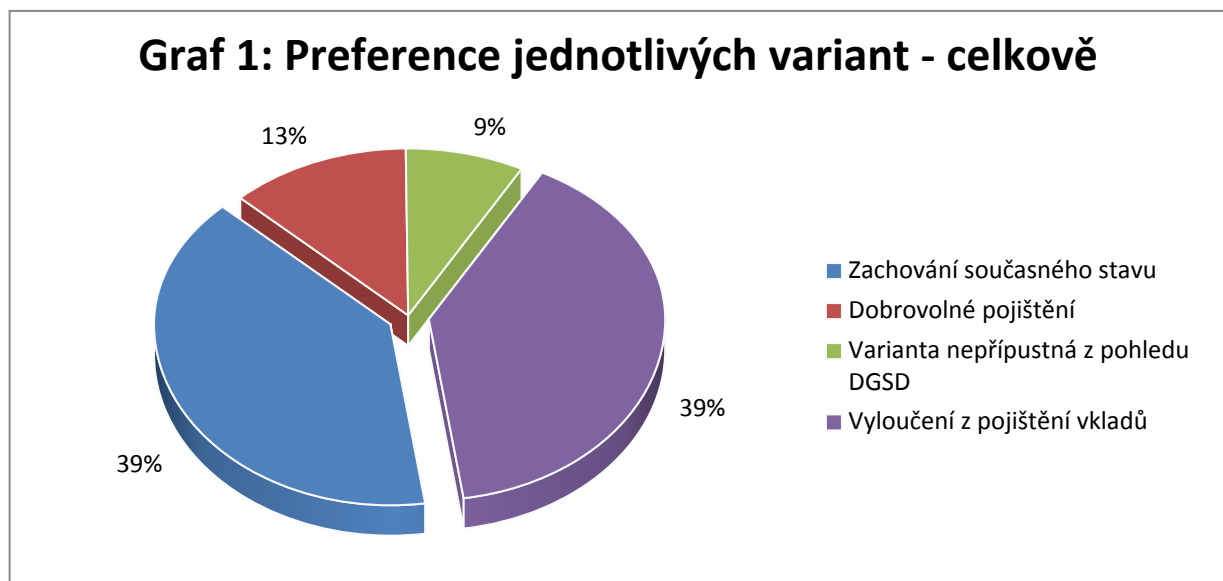
B) změnit pojištění peněžních prostředků klientů PI uložených u banky na dobrovolné (např. podle rozhodnutí PI), nebo

C) peněžní prostředky klientů PI uložené u banky z krytí systémem pojištění vkladů úplně vyjmout.

Uveďte prosím důvody Vaší odpovědi.

odpovědí v jejich komplexnosti a zejména ve vztahu k odpovědi na otázku č. 2, kde jsou uvedeny varianty, které subjekty preferují. Procentuální vyhodnocení bylo provedeno podle preferované varianty.

V konzultaci odpovědělo celkem 22 subjektů, z toho 9 subjektů bylo pro zachování stávajícího stavu, tj. pro variantu A), 3 subjekty pro dobrovolné pojištění peněžních prostředků klientů PI uložených u banky, tj. pro variantu B) a 9 subjektů pro vyloučení pojištění peněžních prostředků klientů PI uložených u banky, tj. pro variantu C). Dva subjekty pak preferovaly další, jimi navrženou variantu, která však není v souladu s regulací danou směrnicí Evropského parlamentu a Rady 2014/49/EU ze dne 16. dubna 2014 o systémech pojištění vkladů. Poměr odpovědí je zobrazen v grafu 1.

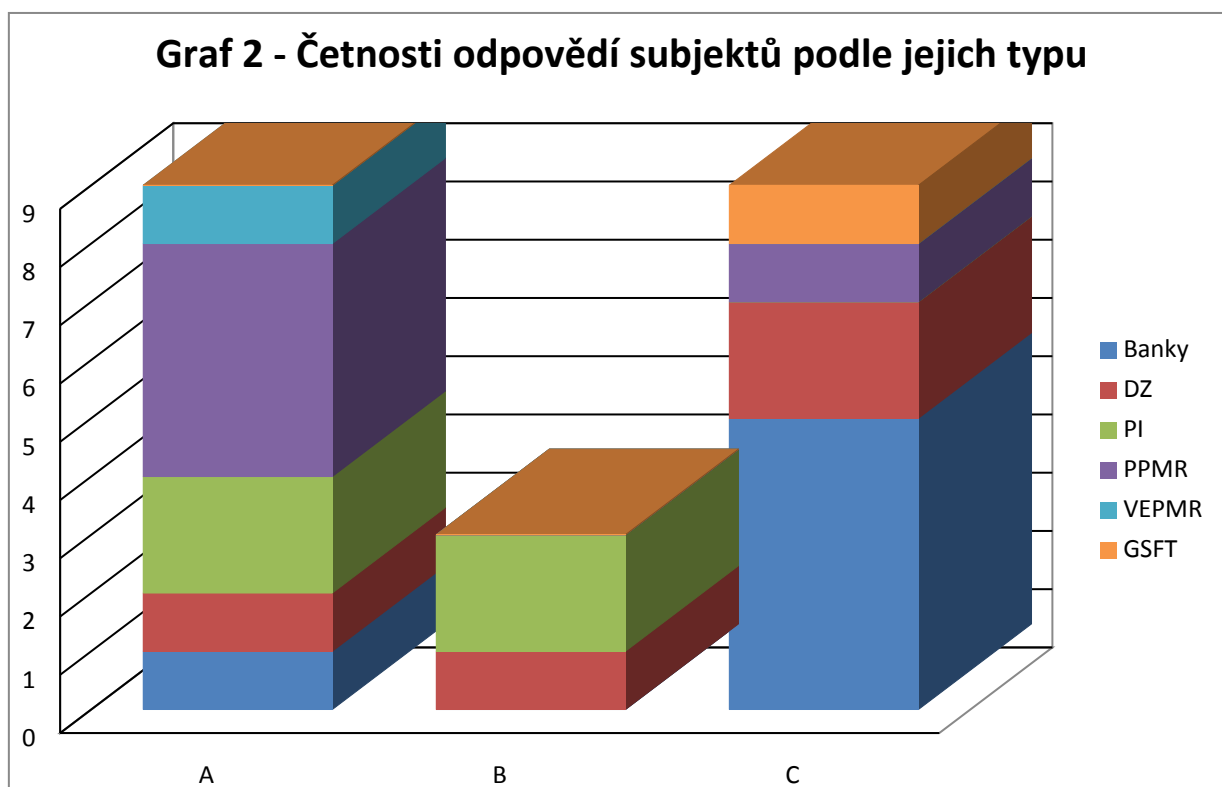
Pro zachování stávajícího stavu, tj. pro pojištění peněžních prostředků klientů PI uložených u banky byla 1 banka, 1 družstevní záložna, 2 platební instituce, 4 poskytovatelé platebních služeb malého rozsahu a 1 vydavatel elektronických peněz malého rozsahu. PI argumentovaly především nezbytností zachovat stejné podmínky pro PI, jaké mají úvěrové instituce, jejichž prostředky držené pro klienty jsou pojištěné, dále tím, že se již stávající úprava přizpůsobily a ta jim nečiní žádný významnější problém, a že se změnou by byly spojeny další náklady. Dva posledně zmíněné argumenty uvedla i banka a družstevní záložna.

Pro dobrovolné pojištění peněžních prostředků klientů PI uložených u banky byla 1 družstevní záložna, 1 platební instituce a 1 asociace působící na trhu platebních institucí. Instituce argumentovaly zejména tím, že mají rozdílné obchodní modely a je proto vhodné nechat na nich, zda mají být vklady pojištěny nebo nikoliv. Proti této variantě se vyhranily zejména banky, které ji téměř jednomyslně odmítly a označily ji jako nežádoucí alternativu. Problémem by podle nich byla větší komplexita systémů kvůli povinnosti evidovat, zda jsou vklady PI pojištěné, s tím, že konkurenční prostředí by stejně pravděpodobně vedlo k tomu, že by většina PI chtěla být nadále pojištěná.

3. Vidíte povinné pojištění peněžních prostředků klientů PI uložených u banky, které je nyní aplikováno v ČR jako tzv. národní diskrece, jako konkurenční výhodu nebo naopak konkurenční nevýhodu, anebo je z hlediska konkurence neutrální?

Uveďte prosím důvody Vaší odpovědi, vč. toho, zda posuzujete dopad na konkurenci mezi bankami (jako příjemci vkladu PI), anebo samotnými PI (jako příjemci peněžních prostředků od svých klientů, které dále jako PI drží u banky).

Pro vyloučení peněžních prostředků klientů PI uložených u banky z pojištění bylo 5 bank, 2 asociace působící v sektoru družstevních záložen, 1 poskytovatel platebních služeb malého rozsahu a GSFT. Podle institucí pro tuto variantu hovoří zejména administrativní náročnost celého systému a to, že PI poskytují úvěrovým institucím špatně strukturovaná, neúplná nebo vůbec žádná data s tím, že povinnost PI se špatně vymáhá. Obdobný argument používá i GSFT, podle kterého pravděpodobně velká část trhu neposkytuje informace. GSFT dále argumentuje i tím, že pojištění peněžních prostředků klientů PI uložených u banky je v EU spíše výjimečné.

Vyhodnocení konzultace

Z obdržných odpovědí vyplývá že

- nelze dospět k závěru, že je povinné pojištění peněžních prostředků klientů PI uložených u banky plošně odmítáno; rozvrstvení odpovědí ukazuje, že počet příznivců varianty zachování povinného pojištění peněžních prostředků klientů PI uložených u banky a počet příznivců varianty zrušení tohoto pojištění je obdobný, liší se pouze ve své struktuře:
 - příznivci zrušení povinného pojištění jsou GSFT a spíše úvěrové instituce, které argumentují hlavně administrativní náročností povinného pojištění peněžních prostředků klientů PI uložených u banky a nekvalitními daty od PI; nicméně úvěrové instituce v tomto postoji nejsou úplně jednotné;
 - příznivci povinného pojištění jsou spíše PI, které argumentují především nezbytností zachovat stejné podmínky pro PI, jaké mají úvěrové instituce, jejichž prostředky držené pro klienty jsou pojištěné, dále tím, že se již stávající úpravě přizpůsobily a ta jim nečiní žádný významnější problém, a že se

změnou by byly spojeny další náklady; ani PI však v této otázce nejsou zcela jednotné;

- nejméně podporovaná je varianta dobrovolného pojištění peněžních prostředků klientů PI uložených u banky, a to zejména z důvodu vyšší administrativní náročnosti, kdy by bylo v celém portfoliu potřeba označovat pojištěné a nepojištěné peněžní prostředky, čímž by vznikla další vrstva informací, které by musely úvěrové instituce zpracovávat;
- data od PI jsou ve velkém množství případů neúplná, nesprávná nebo chybějí vůbec a je složité PI donutit k jejich poskytnutí.

Závěr

Na základě vyhodnocení konzultace nelze učinit jednoznačný závěr, podle kterého by se měla změnit dosavadní právní úprava z hlediska povinnosti pojištění peněžních prostředků klientů PI uložených u banky, a to i s ohledem na to, že úvěrové instituce i PI mají většinou na tuto variantu nastavené systémy, na což již v minulosti vynaložily určité náklady. Nicméně vzhledem k tomu, že pouze část trhu poskytuje bankám informace ve správném formátu, resp. část trhu neposkytuje data vůbec, bude MF de lege ferenda analyzovat způsoby, jak zabezpečit lepší předávání dat PI a dalších institucí směrem k úvěrovým institucím. Tato nová úprava však nebude součástí v současné době projednávané novely zákona o bankách. MF o učiněných zjištěních informuje také ČNB, jakožto orgán dohledu na finančních trzích.